

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน โดยมียุทธประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจกค้ำเนินงานแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียน และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจกค้ำเนินงานแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามการรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียนที่มีวุฒิทางการพยาบาลและที่ไม่มีวุฒิทางการพยาบาล ผู้วิจัยได้เนินการวิจัยเป็นขั้นตอน ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูที่บรรจุในตำแหน่งหน้าที่ครูอนามัยโรงเรียนหรือครูที่ไม่ได้บรรจุในตำแหน่งหน้าที่ครูอนามัยโรงเรียนแต่ทำหน้าที่ครูอนามัยโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา แบบสหศึกษา ที่มีขนาดใหม่และใหม่มาก สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวนทั้งสิ้น 348 โรงเรียน ทั่วประเทศ โดยคัดเลือก เฉพาะหัวหน้าครูอนามัยโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมเป็นประชากรทั้งสิ้นที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 348 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ที่สร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการก่อนสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเนื้อหาวิชาสุขศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 จากหลักสูตร หนังสือเรียน คู่มือการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียน คู่มือการสอน เอกสาร และรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพของเด็กวัยรุ่น จากหนังสือ และวารสารต่าง ๆ

1.3 ศึกษาโครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ เช่น สุนัขเลี้ยง เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์

1.4 สัมภาษณ์และสังเกตการปฏิบัติตนทางสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

1.5 สัมภาษณ์ ครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาใช้ เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับการแนะแนวสุขภาพในโรงเรียน ได้แนวทางและแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด วิชาเอก-โท ที่จบการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งครูอนามัยโรงเรียน การสอนสุขศึกษา และประสบการณ์ในการศึกษาอบรมร่วมประชุมหรือสัมมนา เกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) และเติมคำ

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปของโรงเรียน ได้แก่ อาคารหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวสุขภาพ การจัดสิ่งแวดล้อม รูปแบบในการแนะแนวสุขภาพ การจัดบริการอาหารกลางวัน น้ำดื่ม น้ำแข็ง แผนการเรียน การเข้าร่วมโครงการ เพื่อส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน

ตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจ
สอบรายการและเติมคำ

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการจัดทำเนื้องานแนะแนวสุขภาพในโรงเรียน

ประกอบด้วยคำถาม

1. จุดมุ่งหมายในการแนะแนวสุขภาพ (จำนวน 13 ข้อ)
2. เนื้อเรื่องที่หาการแนะแนวสุขภาพ (จำนวน 52 ข้อ) แยกออก

เป็น 5 เรื่อง ดังนี้

- 2.1 เรื่องสุขภาพส่วนบุคคล (จำนวน 11 ข้อ)
- 2.2 เรื่องเพศศึกษา (จำนวน 10 ข้อ)
- 2.3 เรื่องสุขภาพจิต (จำนวน 8 ข้อ)
- 2.4 เรื่องสุขภาพผู้บริโภค (จำนวน 10 ข้อ)
- 2.5 เรื่องอื่น ๆ (จำนวน 13 ข้อ)

3. การบริหารงานแนะแนวสุขภาพ (จำนวน 14 ข้อ)
4. การจัดกิจกรรมแนะแนวสุขภาพ (จำนวน 37 ข้อ) แยกออก

เป็น 5 กิจกรรม ดังนี้

- 4.1 กิจกรรมบริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล
- 4.2 กิจกรรมบริการสนเทศ (จำนวน 7 ข้อ)
- 4.3 กิจกรรมบริการให้คำปรึกษา (จำนวน 7 ข้อ)
- 4.4 กิจกรรมการจัดวางตัวบุคคล (จำนวน 10 ข้อ)
- 4.5 กิจกรรมการบริการติดตามและประเมินผล

(จำนวน 5 ข้อ)

รวมจำนวนข้อในแบบสอบถามทั้งสิ้น 116 ข้อ ลักษณะแบบถามเป็นแบบมาตราส่วน
ประเมินค่า (rating scale)

3. การตรวจสอบเครื่องมือ

3.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจทานแก้ไข

3.2 ทดหาความเที่ยงตรง (validity) ของเครื่องมือ สาขานวนภาษา โดยนำแบบสอบถามไปปรึกษาขอคำแนะนำและความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน ดังมีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในภาคผนวก ก

3.3 ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามโดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับครูอนามัยโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี ที่มีเช็กกลุ่มประชากร จำนวน 19 คน (19 โรงเรียน) จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของสภาพการจัดดำเนินงานแนะแนวสุขภาพในโรงเรียน เท่ากับ 0.94 และค่าความเชื่อมั่นของปัญหาการจัดดำเนินงานแนะแนวสุขภาพในโรงเรียน เท่ากับ 0.98 นำแบบสอบถามแต่ละข้อมาพิจารณาความเหมาะสมของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วปรับปรุงอีกเล็กน้อย ในที่สุดได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 116 ข้อ และนำแบบสอบถามนี้ไปเก็บข้อมูล ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ทหาหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังอธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้ออกหนังสือถึงหัวหน้าสถานศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา แบบสหศึกษา ที่มีขนาดใหญ่และใหญ่มาก สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากหัวหน้าครูอนามัยโรงเรียน

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนกลุ่ม

ประชากร จำนวน 348 ฉบับ และกำหนดระยะเวลาในการส่งแบบสอบถามคืนมาให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ เมื่อพ้นกำหนดค่าหักส่งประชากรส่งแบบสอบถามคืนแล้วก็ส่งจดหมายเตือนไปอีก และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 305 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.64 โดยผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลเหล่านี้ ตั้งแต่วันที่ 20 มกราคม 2533 ถึงวันที่ 5 มีนาคม 2533

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมา แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แยกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด วิชาเอก-โท ที่จบ การศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งครูอนามัยโรงเรียน การสอนสุขศึกษา และประสบการณ์ในการศึกษาอบรมร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน นำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดดำเนินงานแนะแนวสุขภาพในโรงเรียน ดำเนินการดังนี้

3.1 คำนวณหาค่ามัธยิมเลขคณิต (mean) ของสภาพและปัญหาการจัดดำเนินงานแนะแนวสุขภาพในโรงเรียน ในรายชื่อ รายด้านและสรุปรวมทั้งหมดของแบบสอบถาม

3.2 คำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) รายชื่อรายด้าน และสรุปรวมทั้งหมดของแบบสอบถาม เพื่อพิจารณาการกระจายของสภาพและปัญหาการจัดดำเนินงานแนะแนวสุขภาพในโรงเรียนประกอบค่ามัธยิม เลขคณิต

3.3 กำหนดเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนสภาพการจัดดำเนินงานแนะแนวสุขภาพ มี 4 ระดับ ดังนี้

4 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

3 หมายถึง ปฏิบัติมาก

2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่ได้ปฏิบัติ

3.4 เมื่อได้ค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของสภาพการจัดดำเนินงานแนะแนวสุขภาพ
ในโรงเรียน แล้วนำมากำหนดระดับการปฏิบัติ ulyaใช้เกณฑ์ ดังนี้

3.50 - 4.00 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

2.50 - 3.49 หมายถึง ปฏิบัติมาก

1.50 - 2.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่ได้ปฏิบัติ

3.5 กำหนดเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนปัญหาการดำเนินงานแนะแนวสุขภาพ
มี 4 ระดับ ดังนี้

4 หมายถึง ปัญหามากที่สุด

3 หมายถึง ปัญหามาก

2 หมายถึง ปัญหาน้อย

1 หมายถึง ปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหา

3.6 เมื่อได้ค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของปัญหาการดำเนินงานแนะแนวสุขภาพ
ในโรงเรียน แล้วนำมากำหนดระดับของปัญหา ulyaใช้เกณฑ์ ดังนี้

3.50 - 4.00 หมายถึง ปัญหามากที่สุด

2.50 - 3.49 หมายถึง ปัญหามาก

1.50 - 2.49 หมายถึง ปัญหาน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง ปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหา

3.7 นำค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่
ได้จากปัญหาการดำเนินงานแนะแนวสุขภาพในโรงเรียน ulyaแยกสรุปเป็น รายชื่อ รายด้าน
และสรุปรวมทั้งหมด เปรียบเทียบความแตกต่างปัญหาการดำเนินงานแนะแนวสุขภาพ ตาม
การรับรู้ของครูอนามัยโรงเรียนที่มีวุฒิทางการพยาบาลและที่ไม่มีวุฒิทางการพยาบาลโดยทดสอบค่า
"ที" (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยเฉลี่ยหรือสรุปรวมทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การคำนวณหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า "ที"
วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เอส พี เอส เอกซ์ (SPSSX-Statistical
Package for Social Sciences X)ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย